

1. Негізгі тұстары

[ШОК ұйымдық-құқықтық нысандар бөлінісінде](#)

[ШОК экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде](#)

2. ШОК-тің елдің экономикасына үлесі

3. Глоссарий

4. Әдіснамалық түсіндірмелер

5. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

6. Пайдалы сілтемелер

1. Негізгі тұстары

2023 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2236,5 мың бірлікті құрады;

2023 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 2036,1 мың бірлікті құрады;

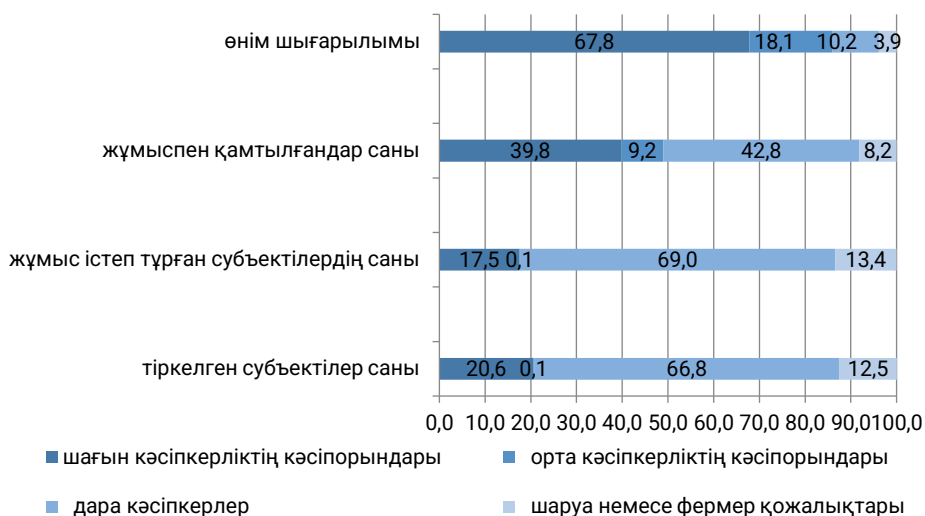
2023 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны 4322,1 мың адамды құрады;

2023 жылғы қаңтар-қыркүйек ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы 47187,8 млрд. құрады.

2023 жылғы қаңтар-қыркүйектегі ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштерінің құрылымы

1-сурет

пайызбен

Жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің жалпы санында дара кәсіпкерлер үлесі 69%, шағын кәсіпкерліктегі заңды тұлғалар – 17,5%, шаруа немесе фермер қожалықтары – 13,4%, орта кәсіпкерліктегі заңды тұлғалар – 0,1%-ды құрады.

ШОК ұйымдық-құқықтық нысандар бөлінісінде

Ұйымдық-құқықтық нысандар бөлінісінде тіркелген субъектілердің ең көп санын дара кәсіпкерлер – 1,5 млн. бірлікті, одан жұмыс істеп тұрғандар 1,4 млн. бірлікті құрайды.

Жұмыспен қамтылғандар санының ең көбі шағын кәсіпкерлікке – 1,7 млн. адам және дара кәсіпкерлерге – 1,8 млн. бірлік келеді.

Шағын кәсіпкерліктің өнім шығарылымы 32 трлн. теңгені құрады, бұл барлық ШОК субъектілерінің жалпы өнім шығарылымынан 67,8% ды құрайды.

ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштері

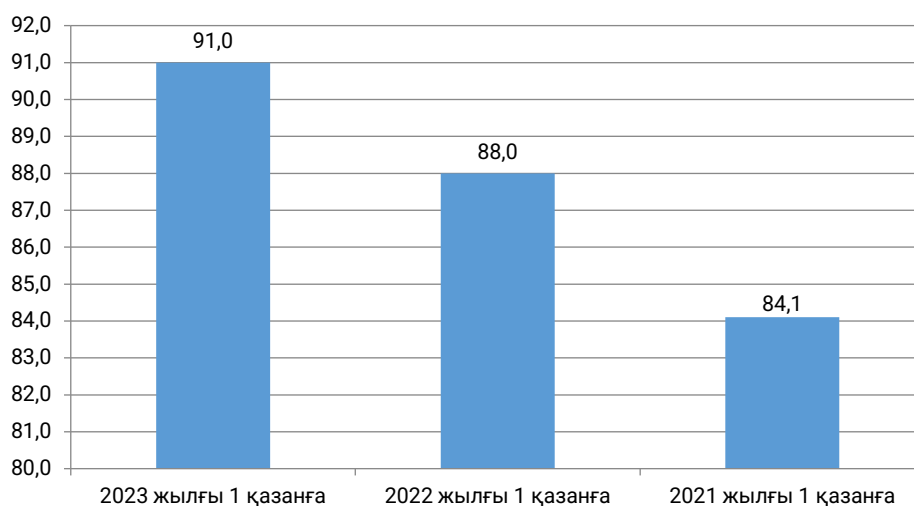
	2023 жылғы 1 қазанға	2022 жылғы 1 қазанға
Шағын және орта кәсіпкерліктегі тіркелген субъектілер, бірлік	2 236 501	1 924 475
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	459 362	435 434
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	2 900	2 825
дара кәсіпкерлер	1 494 272	1 247 131
шаруа немесе фермер қожалықтары	279 967	239 085
Шағын және орта кәсіпкерліктегі жұмыс істеп тұрған субъектілер, бірлік	2 036 081	1 694 418
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	356 523	325 845
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	2 809	2 700
дара кәсіпкерлер	1 403 891	1 135 306
шаруа немесе фермер қожалықтары	272 858	230 567
Шағын және орта кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны, адам	4 322 093	3 912 486
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	1 720 915	1 643 471
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	397 206	379 724
дара кәсіпкерлер	1 851 468	1 577 960
шаруа немесе фермер қожалықтары	352 504	311 331
Шағын және орта кәсіпкерліктегі өнім шығарылымы, млн. теңге	47 187 758	39 652 548
соның ішінде:		
шағын кәсіпкерліктің кәсіпорындары	31 986 533	27 487 249
орта кәсіпкерліктің кәсіпорындары	8 547 652	6 870 400
дара кәсіпкерлер	4 832 804	3 234 991
шаруа немесе фермер қожалықтары	1 820 769	2 059 908

Динамикалық кестелер:

Тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санында жұмыс істеп тұрғандардың үлесі

2-сурет

Пайызбен

Тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санында жұмыс істеп тұрғандардың үлесі 91% құрады, бұл өткен жылғы деңгейден 3 п.п. жоғары. Өңірлер бөлінісінде ең көп үлесі Алматы (94,2%), Қызылорда (93,9%) және Қостанай (93,6%) облыстарында байқалады. Ең аз үлес Астана қаласында (88,5%) тіркелген.

2-кесте

ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштері

	2023 жылғы 1 қазанға		2022 жылғы 1 қазанға	
	тіркелген ШОК субъектілерінің саны, бірлік	жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілер саны, бірлік	тіркелген ШОК субъектілерінің саны, бірлік	жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілер саны, бірлік
Қазақстан Республикасы	2 236 501	2 036 081	1 924 475	1 694 418
Абай	59 654	54 263	51 675	45 907
Ақмола	63 963	58 703	58 182	52 523
Ақтөбе	96 860	87 270	85 783	77 166

Алматы	143 797	135 457	118 894	107 672
Атырау	73 604	67 136	65 867	59 082
Батыс Қазақстан	64 755	58 853	55 958	49 643
Жамбыл	121 256	108 642	99 628	84 811
Жетісу	65 421	59 829	54 756	47 872
Қарағанды	113 065	100 448	101 033	87 986
Қостанай	70 158	65 681	63 424	58 881
Қызылорда	76 312	71 631	67 785	62 695
Маңғыстау	88 502	82 428	76 509	69 520
Павлодар	62 104	55 492	56 479	49 821
Солтүстік Қазақстан	38 867	35 304	35 548	31 854
Түркістан	217 752	213 164	175 049	171 263
Ұлытау	20 625	19 220	17 238	15 654
Шығыс Қазақстан	72 588	64 851	66 581	58 414
Астана қаласы	257 350	227 835	220 177	191 440
Алматы қаласы	389 649	341 222	339 860	271 181
Шымкент қаласы	140 219	128 652	114 049	101 033

	2023 жылғы 1 қазанға	2023 жылғы қаңтар-қыркүйек	2022 жылғы 1 қазанға	2022 жылғы қаңтар-қыркүйек
	ШОК жұмыспен қамтылғандар саны, адам	ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы, млн. теңге	ШОК жұмыспен қамтылғандар саны, адам	ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы, млн. теңге
Қазақстан Республикасы	4 322 093	47 187 758	3 912 486	39 652 548
Абай	105 599	689 732	94 395	457 683
Ақмола	145 764	1 118 142	139 969	1 104 027
Ақтөбе	172 702	1 520 853	173 687	1 174 957
Алматы	246 463	2 534 735	214 181	2 030 793
Атырау	150 008	3 738 430	149 310	3 635 689
Батыс Қазақстан	126 797	1 620 295	118 310	1 606 015
Жамбыл	170 014	864 880	143 520	720 834
Жетісу	107 604	688 990	97 270	629 691
Қарағанды	237 138	1 875 452	225 695	1 651 297
Қостанай	166 580	1 411 950	164 806	1 473 839
Қызылорда	125 073	540 449	116 287	429 059
Маңғыстау	155 042	1 336 034	149 902	1 306 850
Павлодар	140 780	1 050 487	135 700	934 332
Солтүстік Қазақстан	103 864	700 864	106 185	946 586
Түркістан	292 620	1 210 422	247 179	949 018
Ұлытау	31 508	161 351	28 515	120 070
Шығыс Қазақстан	166 653	1 153 266	152 672	941 502
Астана қаласы	522 105	9 817 913	457 479	7 903 973
Алматы қаласы	928 237	13 293 591	799 153	10 329 152
Шымкент қаласы	227 542	1 859 922	198 271	1 307 181

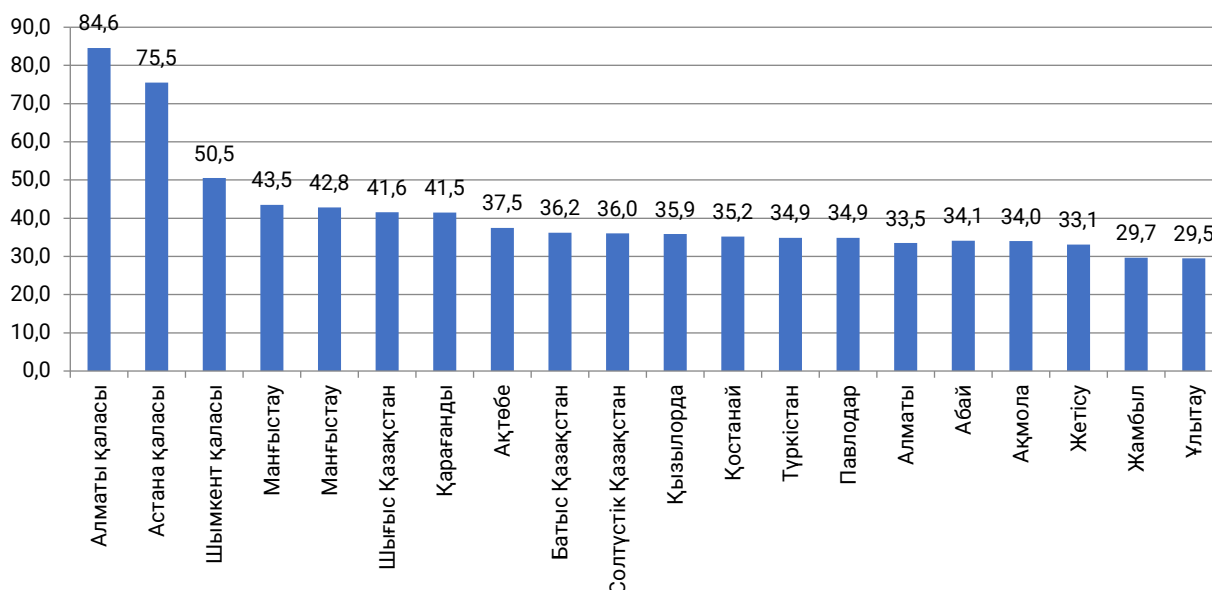
Динамикалық кестелер:

[Өңірлер бөлінісінде тіркелген ШОК субъектілерінің саны](#)

[Өңірлер бөлінісінде ШОК жұмыс істеп тұрған субъектілер саны](#)

[Өңірлер бөлінісінде ШОК жұмыспен қамтылғандар саны](#)

[Өңірлер бөлінісінде ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы](#)

ШОК саласына елдің экономикалық белсенді халқының жалпы санынан 45,2% келеді. Өңірлер бөлінісінде ең көп үлес Алматы және Астана қалаларында басым. Ең аз үлес Жамбыл облысында тіркелген.

ШОК экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде

2023 жылғы 1 қазанда тіркелген ШОК субъектілерінің саны 2236,5 мың бірлікті құрады және 2022 жылдың сәйкес күнімен (1924,5 мың бірлік) салыстырғанда 14%-ға артты.

2023 жылғы 1 қазанда жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 2036,1 мың бірлікті құрады және 2022 жылдың сәйкес күнімен (1694,4 мың бірлік) салыстырғанда 16,8%-ға артты.

2023 жылғы 1 қазанда ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны 4322,1 мың адамды құрады, бұл 10,5%-ға көп.

2023 жылғы қаңтар-қыркүйекте ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы 47187,8 млрд. теңгені құрады және 2022 жылдың өткен кезеңімен салыстырғанда салыстырмалы бағаларда 19%-ға артты.

3-кесте

Экономикалық қызмет түрлері бөлінісінде ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштері

	Тіркелген ШОК субъектілерінің саны, бірлік		Жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны, бірлік		ШОК жұмыспен қамтылғандар саны, адам		ШОК субъектілерінің өнім шығарылымы, млн. теңге	
	2023 жылғы 1 қазанға	2022 жылғы 1 қазанға	2023 жылғы 1 қазанға	2022 жылғы 1 қазанға	2023 жылғы 1 қазанға	2022 жылғы 1 қазанға	2023 жылғы қаңтар-қыркүйек	2022 жылғы қаңтар-қыркүйек
Барлығы	2 236 501	1 924 475	2 036 081	1 694 418	4 322 093	3 912 486	47 187 758	39 652 548
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	321 387	282 366	307 943	266 320	493 028	453 595	3 107 294	3 237 829
Өнеркәсіп	137 650	103 120	124 574	89 173	442 495	401 627	9 918 334	8 558 694
Тау-кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	5 833	5 408	4 843	4 368	41 515	41 028	2 641 145	2 305 370
Өңдеу өнеркәсібі	125 039	91 370	113 992	79 634	362 801	324 869	6 403 760	5 589 159
Электр энергиясымен, газбен, бумен, ыстық сумен және ауаны кондициялаумен жабдықтау	2 348	2 160	1 982	1 734	16 491	15 267	684 911	515 777
Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет	4 430	4 182	3 757	3 437	21 688	20 463	188 518	148 388
Құрылыс	121 113	112 722	100 236	90 986	323 845	323 812	6 137 806	5 008 173
Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу	802 676	668 401	728 984	586 460	1 314 703	1 162 428	11 967 269	11 123 806
Келік және жинақтау	101 942	94 049	91 606	81 553	219 556	195 423	3 367 099	2 420 456
Тұру және тамақтану бойынша	54 758	50 060	49 646	44 156	150 122	142 999	1 068 080	823 621

қызмет көрсету								
Ақпарат және байланыс	35 137	30 845	31 051	26 105	106 059	85 937	1 812 565	1 064 514
Қаржы және сақтандыру қызметі	7 880	8 063	5 377	5 140	26 843	23 422	664 774	530 919
Жылжымайтын мүлікпен операциялар	100 557	94 592	94 277	83 030	189 216	175 837	1 793 080	1 482 920
Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	64 327	63 529	55 456	53 098	168 541	159 739	1 970 165	1 460 085
Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет	61 624	52 942	55 255	45 461	198 223	180 942	1 672 035	1 312 982
Білім беру	43 524	35 996	39 981	32 355	149 762	135 344	487 127	348 165
Денсаулық сақтау және халыққа әлеуметтік қызмет көрсету	19 705	16 623	18 268	15 092	90 488	90 212	559 760	489 899
Өнер, ойын-сауық және демалыс	19 743	17 351	17 655	14 728	39 819	35 973	1 301 039	856 600
Көрсетілетін қызметтердің өзге де түрлерін ұсыну	344 478	293 816	315 772	260 761	409 393	345 098	1 361 331	933 749

Динамикалық кестелер:

[ЭҚТ бөлінісінде тіркелген ШОК субъектілерінің саны](#)

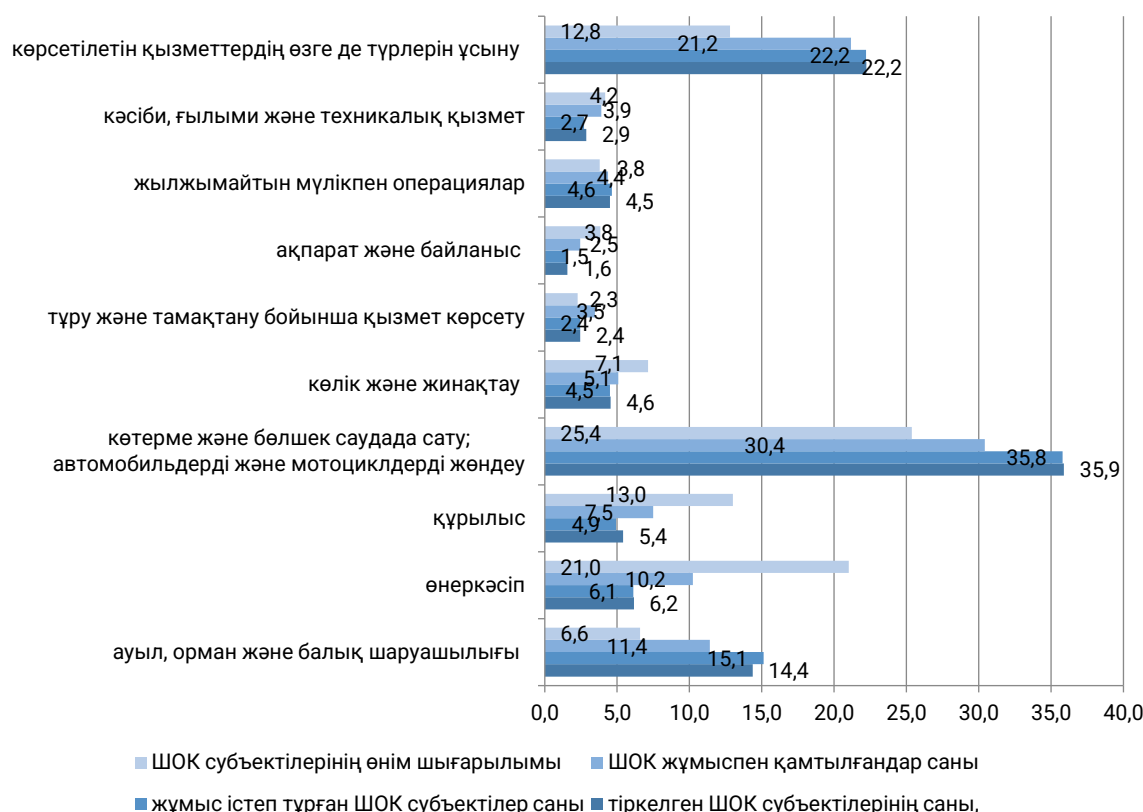
[ЭҚТ бөлінісінде жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны](#)

[ЭҚТ бөлінісінде ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны](#)

[ЭҚТ бөлінісінде ШОК өнім шығарылымы](#)

4 сурет

2023 жылғы қаңтар-қыркүйектегі ЭҚТ бөлінісінде ШОК субъектілері қызметінің негізгі көрсеткіштерінің құрылымы

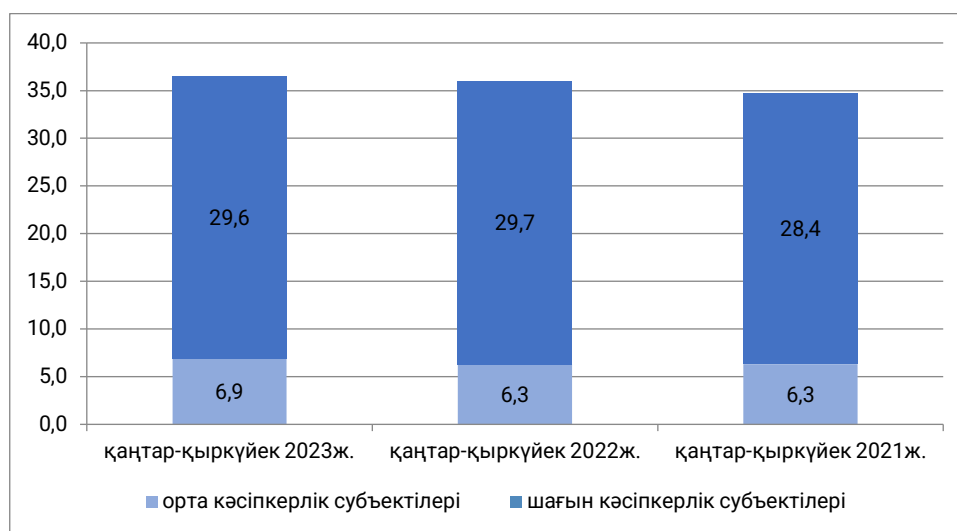
Субъектілер санының, жұмыспен қамтылғандар санының және өнім шығарылымының ең көп үлесі «Көтерме және бөлшек саудада сату; автомобильдерді және мотоциклдерді жөндеу» саласында басым.

2. Ел экономикасына ШОК-тың үлесі

Республика бойынша 2023 жылғы қаңтар-қыркүйекте ресми статистикалық деректерге сәйкес ЖІӨ-де ШОК үлесі 36,5% құрады және өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 0,5 п.п. көбейді.

ЖІӨ-дегі (ЖӨӨ) ШОК үлесі

	2023 жылғы қаңтар-қыркүйек		2022 жылғы қаңтар-қыркүйек	
	ШОК ЖҚҚ, млн. тг.	ЖІӨ-дегі үлесі (ЖӨӨ), пайызбен	ШОК ЖҚҚ, млн. тг.	ЖІӨ-дегі үлесі (ЖӨӨ), пайызбен
Қазақстан Республикасы	27 604 326,4	36,5	23 585 490,6	36,0
Абай	359 064,3	18,6	248 355,0	17,1
Ақмола	604 077,0	26,2	597 813,8	28,4
Ақтөбе	853 793,1	27,0	729 087,0	24,2
Алматы	1 462 649,7	47,3	1 155 864,9	45,5
Атырау	2 426 763,8	25,1	2 043 176,4	22,7
Батыс Қазақстан	1 005 860,7	33,2	930 725,8	32,4
Жамбыл	391 161,5	20,5	378 655,3	22,8
Жетісу	386 153,3	32,0	374 385,1	41,0
Қарағанды	1 010 493,8	19,7	871 305,2	18,3
Қостанай	772 107,7	28,5	826 314,3	31,9
Қызылорда	331 349,1	17,7	279 456,4	16,9
Маңғыстау	987 477,8	28,0	975 159,1	30,4
Павлодар	504 207,8	19,8	464 925,2	18,1
Солтүстік Қазақстан	390 037,6	25,4	520 576,3	36,3
Түркістан	568 706,2	21,1	527 941,1	23,6
Ұлытау	59 773,2	4,9	58 228,9	5,0
Шығыс Қазақстан	697 857,6	22,3	564 325,1	20,9
Астана қаласы	5 837 506,4	74,5	4 655 487,1	75,7
Алматы қаласы	7 751 580,8	53,1	6 525 835,6	57,5
Шымкент қаласы	1 203 705,0	49,2	857 873,0	40,7

Динамикалық кестелер:[2022-2023 жж. ЖІӨ-дегі \(ЖӨӨ\) ШОК үлесі](#)**Шағын және орта кәсіпкерлік бөлінісінде ЖІӨ-дегі ШОК үлесі**

Субъектілердің санаттарына бөлінісінде шағын кәсіпкерліктің үлесі 29,6%-ды және орта кәсіпкерліктің үлесі 6,9%-ды құрайды.

3. Глоссарий

Дара кәсіпкерлік Қазақстан Республикасы азаматтарының, оралмандардың таза табыс алуға бағытталған, жеке тұлғалардың меншігіне негізделген және жеке тұлғалардың атынан, олардың тәуекелі мен мүліктік жауапкершілігі үшін жүзеге асырылатын дербес, бастамашыл қызметі болып табылады.

Жеке кәсіпкерлікті жүзеге асыру ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерді ауыл шаруашылығы өнімін өндіру үшін пайдаланумен, сондай-ақ осы өнімді қайта өңдеумен және өткізумен тығыз байланысты адамдардың еңбек бірлестігі шаруа немесе фермер қожалығы деп танылады.

Экономикалық қызмет түрі-жабдық, жұмыс күші, өндірістік процестер, ақпараттық желілер мен өнімдер біріктіріліп, біртекті өнімдердің (тауарлардың, қызметтердің) құрылуына әкелетін қызмет. Экономикалық қызмет түрі шығындармен, өндіріс процесімен және өндірілген өніммен сипатталады. Әрбір тіркелген шағын кәсіпкерлік субъектісіне қосылған құнның ең көп өсуін қамтамасыз ететін, яғни негізгі болып табылатын экономикалық қызмет түрі беріледі.

Өнім шығару - барлық шығарылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өндірушінің бағасымен көрсетілетін құны.

4. Әдіснамалық түсіндірмелер

Шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне қызметі Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексімен регламенттелетін заңды тұлғалар, дара кәсіпкерлер және шаруа немесе фермер қожалықтары жатады.

Шағын кәсіпкерлік субъектілеріне заңды тұлға құрмаған дара кәсіпкерлер және жұмыскерлерінің жылдық орташа саны жүз адамнан аспайтын және жылдық орташа табысы республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің үш жүз мың еселенген мөлшерінен аспайтын кәсіпкерлікті жүзеге асыратын заңды тұлғалар жатады.

Орта кәсіпкерлік субъектілеріне шағын және ірі кәсіпкерлік субъектілеріне жатпайтын, кәсіпкерлікті жүзеге асыратын дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғалар жатады.

5. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Қазақстан Республикасындағы шағын және орта кәсіпкерлік \(электрондық кестелер\)](#)

6. Пайдалы сілтемелер

[Шағын және орта кәсіпкерлік көрсеткіштерін есептеу әдістемесі](#)

[Шағын және орта кәсіпкерлік, «Талдау» ақпараттық-талдау жүйесі](#)

Шығаруға жауапты: Ұлттық шоттар департаменті	Департамент директоры: Ә. Нақыпбеков Тел. +7 7172 749717	Орындаушы: А. Курманбаева Тел. +7 7172 749814 E-mail: a.kurmanbaeva @aspire.gov.kz	Мекенжай: 010000, Астана қаласы Мәңгілік Ел даңғылы, 8 Министрліктер Үйі, 4-кіреберіс
--	---	--	---